

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“

ავტომექანიკური ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება,
კერძოდ: საჩამომსხმელო საამქროში ინდუქციური ღუმელის
მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტი

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში

არატექნიკური რეზიუმე

თბილისი 2018

სარჩევი

1	შესავალი	3
2	საქმიანობის აღწერა	3
2.1	ზოგადი მიმოხილვა.....	3
2.2	საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის მოკლე მიმოხილვა	7
2.2.1	საჩამომსხმელო საამქრო.....	7
2.2.2	ლითონის დამუშავების მექანიკური საამქრო	9
2.2.3	საწარმოს მუშაობის რეჟიმი და პერსონალი.....	11
2.3	ახალი ინდუსტრიული ღუმელი საჩამომსხმელო საამქროში	11
2.4	ელექტრომომარაგება	12
2.5	წყალმომარაგება და ჩამდინარე წყლები.....	12
2.5.1	წყალმომარაგება	12
2.5.2	ჩამდინარე წყლები	13
2.5.3	ნარჩენების მართვა.....	14
3	გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შეფასება და ანალიზი	15
3.1	ზოგადი მიმოხილვა.....	15
3.2	ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე	17
3.2.1	ზოგადი მიმოხილვა	17
3.2.2	მავენი ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის მიღებული შედეგები და ანალიზი	17
3.3	ხმაურის გავრცელება.....	18
3.4	ზემოქმედება ზედაპირული, მიწისქვეშა წყლების და გრუნტის ხარისხზე.....	18
3.5	ნიადაგისა და გრუნტის დაზინძურება.....	19
3.6	ნარჩენების მართვა.....	20
3.7	ადამიანის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება.....	21
3.8	ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე	21
3.9	მოსახლეობის დასაქმება	22
3.10	კუმულაციური ზემოქმედება.....	22
4	გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები	22
5	საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა	26
6	დასკვნები და რეკომენდაციები	29

1 შესავალი

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ საქმიანობას ახორციელებს 2009 წლის 27 ივლისის №72 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე გაცემული №00244 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესაბამისად. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების შემდეგ კომპანიის საქმიანობის ტექნოლოგიურ ციკლში შეტანილი იქნა არაერთი ცვლილება, კერძოდ: შემცირდა საწარმოო საამქროების რაოდენობა და შესაბამისად კომპანიის მიერ გამოყენებული შენობა-ნაგებობების რაოდენობა და მიწის ფართობი (ნაცვლად 42,7 ჰა ფართობისა, დღეისათვის კომპანიას დაკავებული აქვს 34 ჰა მიწის ფართობი). დღეისათვის საჩამომსხმელო საამქროში დაგეგმილია ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟება. ახალი ღუმელის საპროექტო წარმადობა იქნება 2.6 ტ/სთ და წლის განმავლობაში გამოუშვებს დაახლოებით 2000 ტონა სხმულს, მათ შორის 1280 ტონა ფოლადის სხმულს და 720 ტონა თუჯის სხმულს.

საპროექტო ღუმელის დამონტაჟება დაგეგმილია საჩამომსხმელო საამქროს არსებულ შენობაში, სადაც არსებობს ღუმელის ექსპლუატაციისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურა, კერძოდ: ელექტრომომარაგების, ტექნიკური და სასმელი წყალმომარაგების და ჩამდინარე წყლების არინების სისტემები.

დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს არსებულ შენობაში ახალი ღუმელის დამონტაჟებასა და ექსპლუატაციას და შესაბამისად, როგორც ღუმელის სამონტაჟო სამუშაოები, ასევე ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური პროცესები შესრულებული იქნება დახურულ სივრცეში.

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე შეცვლილია ავტომექანიკური ქარხნის ექსპლუატაციის პირობები. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებასთანაა დაკავშირებული, ასევე საჩამომსხმელო საამქროში ახალი ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟება და ექსპლუატაცია.

საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მიხედვით, დაგეგმილი საქმიანობა წარმოადგენს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებულ საქმიანობას. კანონის მოთხოვნებიდან გამომდინარე მომზადებული იყო სკოპინგის ანგარიში, რაზედაც საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 08.11.2018 წლის №2-904 ბრძანების საფუძველზე 2018 წლის 26 ოქტომბერს გაცემულია №45 სკოპინგის დასკვნა .

აღნიშნული სკოპინგის დასკვნის საფუძველზე მომზადებული იქნა წინამდებარე გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) ანგარიში. გზმ-ის ანგარიში მომზადებულია შპს „გამა კონსალტინგი“-ს მიერ.

2 საქმიანობის აღწერა

2.1 ზოგადი მიმოხილვა

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს საწარმოო ობიექტები მდებარეობს ყოფილი საავტომობილო ქარხნის ტერიტორიაზე, რომლის საერთო ფართობია 134 ჰა, საიდანაც შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს დაკავებული აქვს 37,5 ჰა ფართობი, 3 ერთეული საწარმოო შენობა-ნაგებობით, კერძოდ:

- საჩამომსხმელო საამქრო;
- ლითონების მექანიკური დამუშავების საამქრო;
- ენერგო უბანი და ქვესადგური.

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილია, შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ ტერიტორიაზე არსებულ საჩამომსხმელო საამქროს შენობაში. საამქრო მდებარეობს საწარმოო ზონაში, რომელსაც სამხრეთის მხრიდან ესაზღვრება ქუთაისი-ხონი-სამტრედიის საავტომობილო გზა (ავტომშენებლის ქუჩა), მდ. ოდასკურა და შემდგომ საცხოვრებელი ზონა, აღმოსავლეთის მხრიდან-სხვა იურიდიული პირების ტერიტორიები და შემდგომ საცხოვრებელი

ზონა. ჩრდილოეთით წყალტუბო-ქუთაისის სარკინიგზო მაგისტრალი და შემდგომ საცხოვრებელი ზონა. დასავლეთის მიმართულებით განლაგებულია ყოფილი ავტოქარხნის ტერიტორიაზე მოქმედი სხვა იურიდიული პირების შემდეგი საწარმოები.

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს ესაზღვრება სამი საწარმო-ორგანიზაცია, კერძოდ:

1. შპს „ფრემ ჯორჯია“ რომლის საქმიანობაში შედის საყოფაცხოვრებო ელექტრო ტექნიკის დამზადება;
2. შპს „ჯორჯიან ინტერნიშენალ ინდასტრიალ ინვესტმენტ გრუფ“ რომლის საქმიანობაში შედის ხე-ტყის მასალის დამუშავება და საყოფაცხოვრებო ავეჯის დამზადება;
3. შპს „ჯეოენტერპრაიზი“, რომელიც ახორციელებს სილიკო მანგანუმის გამოდნობას.

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს ინფრასტრუქტურის განლაგების სქემა მოცემულია სურათზე 2.1.1

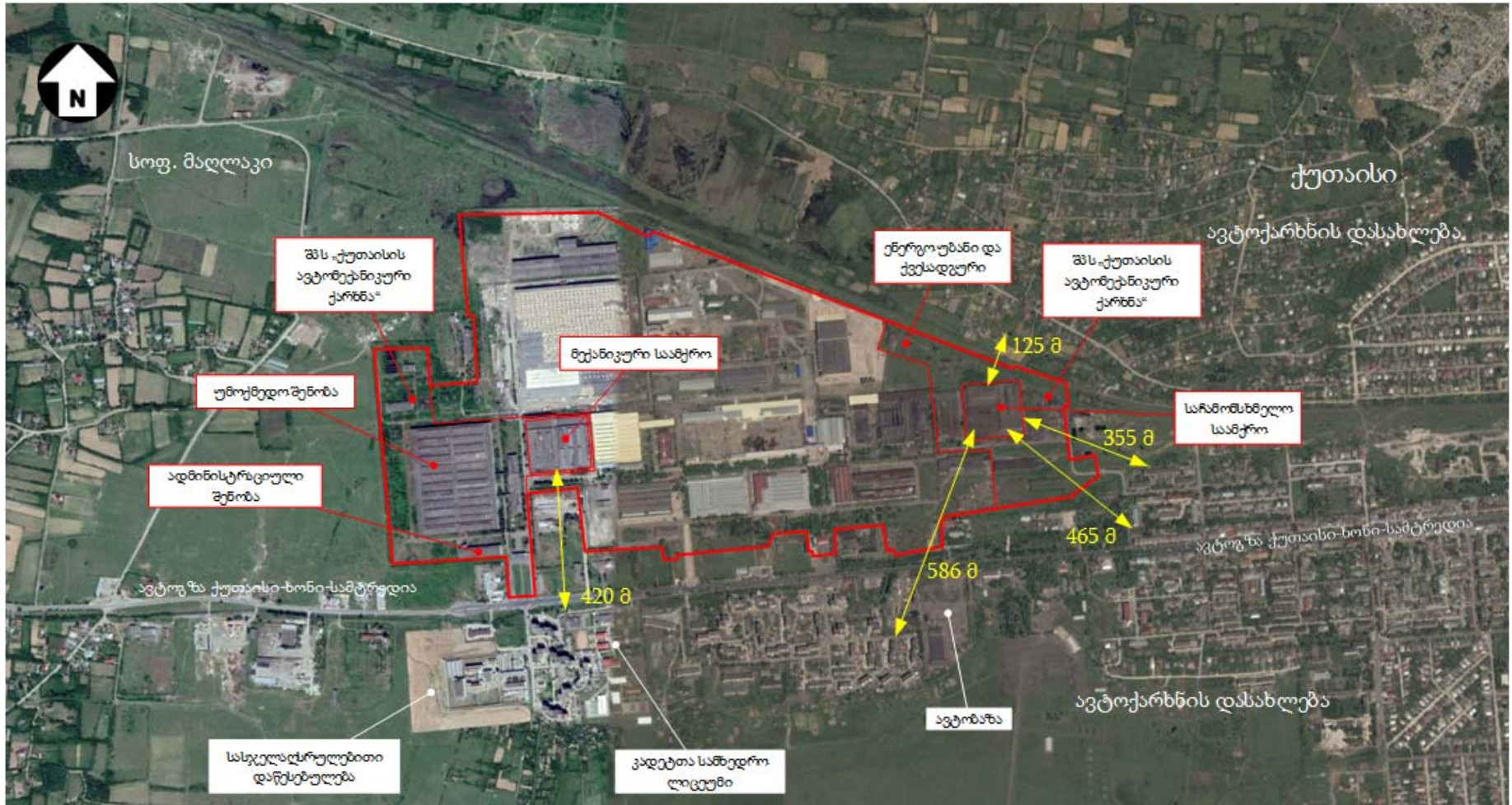
2009 წლის მდგომარეობით, როცა გაცემული იყო №00244 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ საქმიანობას ახორციელებდა 42,7 ჰა ფართობის ტერიტორიაზე და დაკავებული ჰქონდა ტერიტორიაზე არსებული 12 შენობა-ნაგებობა (იხილეთ ნახაზი 2.1.2. - საწარმოს გენერალური გეგმა 2009 წლის მდგომარეობით) და მის შემადგენლობაში შედიოდა საწარმოო ობიექტები:

1. საჩამომსხმელო საამქრო.
2. სამჭედლო უბანი.
3. საიარაღო საამქროს თერმული უბანი.
4. მძიმე დამუშავების მექანიკური საამქრო.
5. საწნეხე საამქრო.
6. მცირე მექანიკური დამუშავების საამქრო.
7. შავი ლითონის (ჯართის) დამზადების საამქრო.
8. ელექტრო უბანი და ქვესადგური.

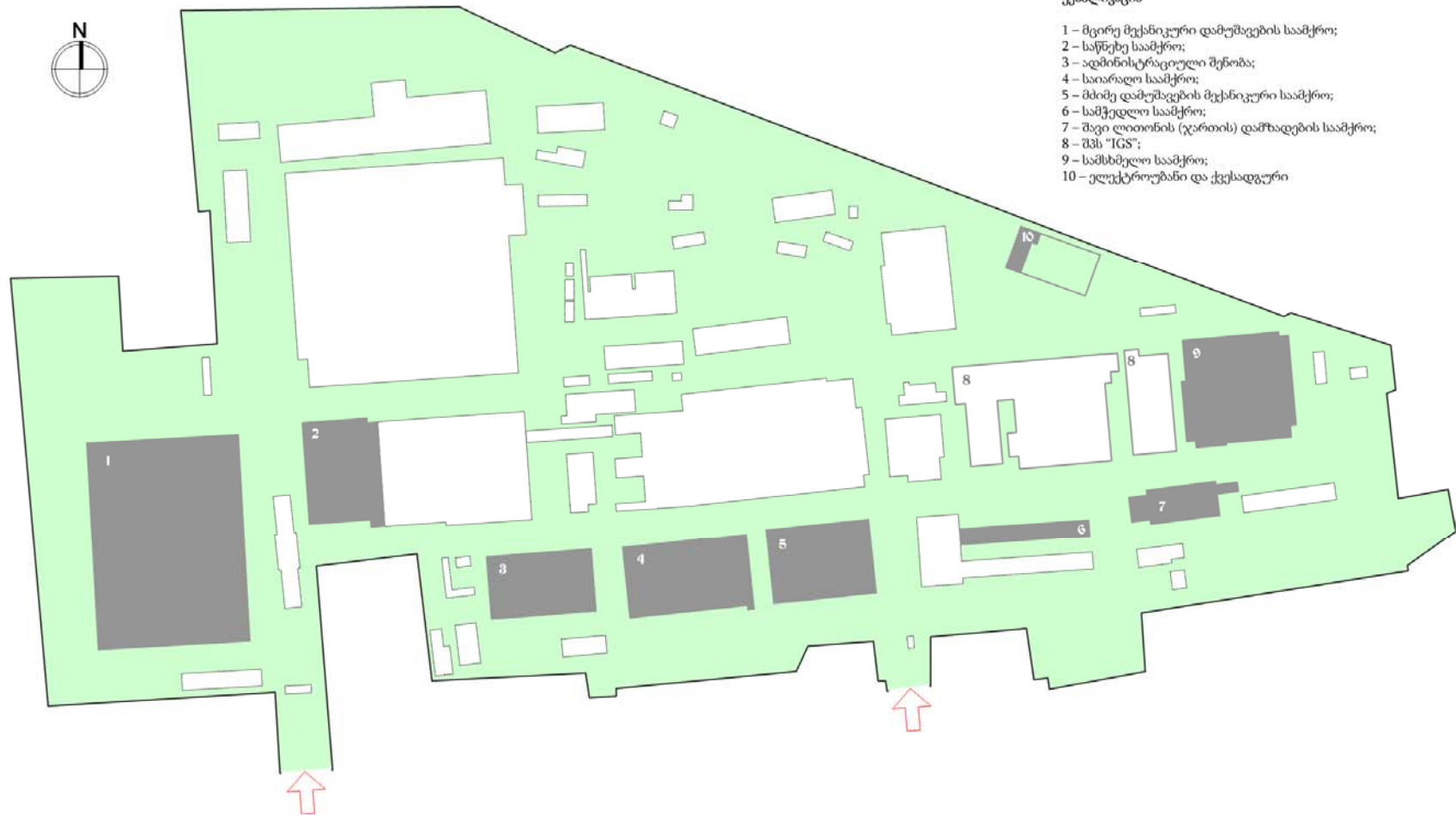
დღეისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე მოქმედი ყველა საწარმოო ობიექტი განთავსებულია დახურულ შენობაში და შესაბამისად ღია ცის ქვეშ ტექნოლოგიური პროცესების არ მიმდინარეობს.

საწარმოს ელექტრომომარაგება ხორციელდება საკუთარი ელექტროქვესადგურიდან, ხოლო წყალმომარაგება ქ. ქუთაისის ცენტრალური წყალსადენის ქსელიდან. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩართულია ქალაქის საკანალიზაციო ქსელში, ხოლო სანიაღვრე წყლები ყოფილი ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის საერთო სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემაში, რომლითაც ასევე სარგებლობს ავტოქარხნის ტერიტორიაზე მოქმედი ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი კომპანია.

სურათი 2.1.1. შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ გენერალური გეგმა 2018 წლის მდგომარეობით

ნახაზი 2.1.2. შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ გენერალური გეგმა 2009 წლის მდგომარეობით

2.2 საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის მოკლე მიმოხილვა

შპს “ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა”-ს მიმდინარე საქმიანობის სფეროა ფოლადის ალუმინისა და თუჯის გამოდნობა, ლითონკონსტრუქციების და დეტალების წარმოება. ასევე ფართო მოხმარების საგნების წარმოება. გამოშვებული პროდუქციის რაოდენობა დამოკიდებულია მიღებული შეკვეთების რაოდენობაზე, ამიტომ ყოველთვის ცვალებადია.

1. სამსხმელო საამქრო:
 - სადნობი უბანი;
 - საყალიბო-საჩამოსხმო უბანი;
 - საყალიბო ნარევის მოსამზადებელი უბანი;
 - გამწმენდი უბანი.
2. მექანიკური დამუშავების საამქრო:
 - მძიმე მექანიკური დამუშავების უბანი;
 - მცირე დამუშავების მექანიკური უბანი;
 - საწნეხე და შედუღების უბანი.
3. ენერგო უბანი და ქვესადგური.

ცალკეული საწარმოო ობიექტის ტექნოლოგიური პროცესების მოკლე მიმოხილვა მოცემულია ქვემოთ.

2.2.1 საჩამოსხმელო საამქრო

საჩამოსხმელო საამქროში დამონტაჟებულია „ბოვი“-ს ტიპის თუჯის ერთი სადნობი ღუმელი, წარმადობით 3-ტ/სთ, ბუნებრივი აირის ხარჯი შეადგენს 150 მ³/სთ-ს, ღუმელი მუშაობს დღეში 10 საათის განმავლობაში. ასევე ერთი ერთეული ფერადი ლითონების სადნობი ინდუქციური ღუმელი, 150-კვ ტევადობით, 0.04 ტ/სთ წარმადობით და ელექტრორკალური ფოლადსადნობი ღუმელი 1.5 ტ ტევადობით და 0.5 ტ/სთ წარმადობით.

საჩამოსხმელო საამქროში მზადდება სხმულები შავი და ფერადი ლითონებისაგან (თუჯი, ფოლადი, ალუმინი, ბრინჯაო).

საჩამოსხმელო საამქრო შედგება შემდეგი უბნებისაგან:

საკაზმე ეზო - სადაც შემოდის ლითონური და არა ლითონური მასალები კაზმის მოსამზადებლად. აქვე ხდება მათი დამუშავება (დამსხვრევა, დაჭრა) და მიწოდება სადნობ უბანზე.

კაზმის დამზადება ხდება ცალკე ღუმელის მიმდებარედ გამოყოფილ სპეციალურ ადგილზე და შემდგომ ტელფერის საშუალებით იყრება ღუმელში. გამდნარი ლითონი გროვდება საგროველაში და იქიდან პერიოდულად ხდება ლითონის ჩასხმა ციცხვში. ციცხვის გადაადგილება ხორციელდება ხიდური ამწით და მიეწოდება საყალიბე უბანს, სადაც ხდება ლითონის ჩასხმა ყალიბებში. ციცხვის გახურება ხდება ბუნებრივი აირის გამოყენებით 13 მ³/სთ, 20 დღე თვეში, დღეში 3 საათის ხანგრძლივობით. აირების გაფრქვევა ხდება ღუმელის თავზე დამონტაჟებული მილის საშუალებით, რომლის სიმაღლე შეადგენს 12 მ-ს.

სადნობი უბანი - თუჯის გადნობა ხდება სადნობ დანადგარ „ბოვი“-ს რომლის წარმადობა 3 ტ თხევადი ლითონი საათში. საწვავად გამოიყენება გრაფიტის ელექტროდის ნარჩენები და ბუნებრივი აირი. დანადგარი უწყვეტი-მოქმედებისაა, რის გამოც მისი ჩართვა ხდება პერიოდულად შესაბამისი მოცულობის შეკვეთის არსებობის შემთხვევაში, წინასწარი მოსამზადებელი სამუშაოების შემდგომ.

წიდის დაგროვება ხდება საჩამოსხმელო საამქროს მიმდებარე ტერიტორიაზე და გამოიყენება საწარმოს ტერიტორიების მოპირკეთებისათვის.

ინდუქციური სადნობი ღუმელი განთავსებულია საამქროს ცალკე უბანზე, სადაც ძირითადად ხდება ფერადი ლითონების გადნობა(ალუმინი, ბრინჯაო). ყოველი დნობის წინ ღუმელში იტვირთება შესაბამისი ლითონის ჯართი და დნობის დამთავრების შემდგომ ციცხვით ისხმება წინასწარ გამზადებულ ყალიბებში.

სურათი 2.2.1.1. ბოვისა და ინდუქციური სადნობი ღუმელები

საყალიბო უბანი - ამ უბანზე ხდება ყალიბების დამზადება მანქანური წესით. აწყობილი ყალიბები იდება გორგოლაჭებიან კონვეიერზე. აწყობილ ყალიბებში ჩაისხმება ლითონი და მიეწოდება გამომბერტყ მესერზე. გამომბერტყვის შემდეგ სხმულები გადადის გამწმენდ უბანზე გასაწმენდად. საყალიბო უბანს ემსახურება საყალიბე ნარევის დამამზადებელი დანადგარი-რბია, წარმადობა 6 ტ/სთ. საყალიბე ნარევი მზადდება შემდეგნაირად: ნახმარ საყალიბე ნარევის ემატება 10+12% ახალი საყალიბე ქვიშა, ბენტონიტი და წყალი საჭიროების მიხედვით.

საყალიბე ქვიშა (საჩხერის საყალიბე ქვიშა) ლენტური ტრანსპორტიორით მიეწოდება მრბენელს, სადაც ხდება ქვიშის დაქუცმაცება, ემატება ბენტონიტი, წყალი და შემდგომ ისევ ლენტური ტრანსპორტიორით მიეწოდება საყალიბე მანქანებს. საამქროში საყალიბე ქვიშის საშრობად გამოყენებულია მბრუნავი დოლი, წარმადობით 1ტ/სთ-ში. ღუმელის ფუნქციონირებისათვის გაზის ხარჯი შეადგენს 35 მ³/სთ-ს. ღუმელი დანიშნულებით გამოიყენება ქვიშაზე მოთხოვნის შესაბამისად.

ყალიბებში ჩამოსხმული სხმულები ცივდება და შემდგომ მბერტყავის საშუალებით ხდება სხმულის და საყალიბე ქვიშის განცალკევება. სხმულის საშუალო მასაა 50 კგ. მბერტყავში ერთი ყალიბის ფორმის გამომბერტყვისათვის საჭიროა 2.0 წუთი. მბერტყავი გამოიყენება საწარმოო ტექნოლოგიური პროცესის შესაბამისად.

საკოპე უბანი - ამ უბანზე ხდება კოპების დამზადება (სხმულის შიდა სიღრუეების ფორმირებისათვის). კოპების დასამზადებლად გამოიყენება ახალი საყალიბე ქვიშა და ეპოქსიდური შემკვრელი. ნარევის დამზადება ხდება ამრევში. დამზადებული კოპები თავსდება საშრობ ელექტრო ღუმელში და 250°C ტემპერატურაზე ხდება კოპების შეცხობა და იგზავნება საყალიბე უბანზე.

გამწმენდი უბანი - ამ უბანზე ხდება სხმულების გასუფთავება, სასხმოების მოტეხვა და სხმულების გაწმენდა საფანტმტყორცნ დანადგარებზე. გაწმენდისათვის გამოიყენება თუჯის საფანტი. დამონტაჟებულია ორი დანადგარი, რომელთაგან ერთის წარმადობა შეადგენს 0,7 ტ/სთ ხოლო მეორეს 1,5 ტ/სთ. ორივე დანადგარი პერიოდული მოქმედებისაა და აღჭურვილია გამწოვი სავენტილაციო სისტემით.

ამავე უბანზე განლაგებულია სახეხი დანადგარები, რომლითაც ხდება სხმულებზე ფხაურების მოცილება. დამონტაჟებულია ორი სახეხი დანადგარი, რომელთაგან ერთი სტაციონარული

დანადგარი გათვალისწინებულია მცირე მოცულობის დეტალების გასაწმენდად, ხოლო მეორე დაკიდული დანადგარი დიდი მოცულობის სხმულების გაწმენდისათვის.

სხმულები საბოლოო გაწმენდის შემდეგ წარედგინება ტექნიკური კონტროლის სამსახურს შესამოწმებლად. შემოწმების შემდეგ კი იგზავნება მექანიკურ საამქროში დასამუშავებლად ან პირდაპირ მიეწოდება დამკვეთს.

სტაციონარულ სახეხ დანადგარზე მოწყობილია გამწოვი სავენტილაციო სისტემები, სახურავზე გამავალი მილის სიმაღლე შეადგენს 25 მ-ს.

საამქროს გააჩნია საკონტროლო ლაბორატორია, სადაც ხდება შენადნობებში ქიმიური ელემენტების განსაზღვრა ქიმიური და ფიზიკური (სპექტრული) მეთოდით.

სურათი 22.1.2. საფანტმტყორცნი

სურათი 2.2.1.3. სტაციონარული სახეხი დანადგარი

2.2.2 ლითონის დამუშავების მექანიკური საამქრო

მექანიკური დამუშავების საამქროში განთავსებულია შემდეგი საწარმოო უბნები:

- მძიმე დამუშავების მექანიკური უბანი;
- მცირე დამუშავების მექანიკური უბანი;
- საწნეხე და შედუღების უბანი.

მძიმე დამუშავების მექანიკური უბანი განთავსებულია შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ კუთვნილ შენობაში, რომლის ტექნიკური მდგომარეობა ძირითადად დამაკმაყოფილებელია. იატაკი დაფარულია ბეტონის საფარით. ბუნებრივი განათებულობა ნორმის ფარგლებშია. ვენტილაცია ხორციელდება ბუნებრივი განიავების გზით.

უბანზე წარმოებს მასიური დეტალების დამუშავება, რისთვისაც დამონტაჟებულია შესაბამისი ჩარხები, მათ შორის:

- ლითონის საჭრელი დანადგარები (გილიოტინა);
- სახარატო ჩარხები;
- წნეხები;
- სარანდავი ჩარხები;
- სახვრეტი ჩარხები;
- სახეხი ჩარხები და სხვა;

დანადგარების რაოდენობა შეადგენს 195 ერთეულს.

საამქროში ზოგადი გამწოვი სავენტილაციო სისტემა არ არის დამონტაჟებული და ვენტილაცია ხდება ბუნებრივი განიავების გზით, რაც აქ მიმდინარე სამუშაოების სპეციფიკის და ინტენსივობის გათვალისწინებით სრულიად საკმარისია.

საწნეხე და შედუღების უბნის დანიშნულებაა კონკრეტული დაკვეთების მიხედვით სხვადასხვა დანადგარების და მოწყობილობების დამზადება, რისთვისაც წარმოებს შემდეგი ოპერაციები: ფურცლოვანი ლითონის საჭირო ზომებად დაჭრა, ფურცლოვანი ლითონის ცივად დამუშავება, ელექტრომედუღება, ღებვა და სხვა. აღნიშნული ოპერაციები სრულდება უბანში გამოყოფილ ცალკეულ საწარმოო ფართებზე, სადაც დამონტაჟებულია შესაბამისი დანადგარ-მოწყობილობები.

უბანზე წლის განმავლობაში იხარჯება 0,5-0,6 ტ. ელექტროდი და 60 კგ-მდე „კონაკანი“-ს ტიპის ანტიკოროზიული გრუნტის საღებავი. (შეკვეთის შემთხვევაში)

სურათი 2.2.2.1. შედუღების უბანი

სურათი 2.2.2.2. ღებვის უბანი

მცირე მექანიკური დამუშავების უბანი დღეისათვის აწარმოებს მცირე ზომის დეტალების დამუშავებას.

უბნის ტექნიკური მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია, დამონტაჟებულია თითქმის ყველა სახის და მოდიფიკაციის ჩარხი, რომელთა რაოდენობა შეადგენს 115 ერთეულს.

უბნის სიმაღლე შეადგენს 15 მეტრს. უბნის ვენტილაცია ხორციელდება ბუნებრივი განიავების გზით.

2.2.3 საწარმოს მუშაობის რეჟიმი და პერსონალი

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ საქმიანობას ახორციელებს შემდეგი სამუშაო რეჟიმით: წელიწადში 250 სამუშაო დღე, 5 დღიანი სამუშაო კვირა და ერთცვლიანი სამუშაო დღე. საწარმოში დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 186 კაცს, მათ შორის ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის რაოდენობაა 33 კაცი. საწარმოში 18 წლამდე მოზარდები დასაქმებულნი არ არიან.

2.3 ახალი ინდუქციური ღუმელი საჩამომსხმელო საამქროში

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, ქარხნის საჩამომსხმელო საამქროში დაგეგმილია 2 ტიგელიანი ტევადობის ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟება. ახალი ღუმელის განთავსება მოხდება საამქროში არსებულ თავისუფალ ფართზე.

მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ საჩამომსხმელო საამქროში არსებობს ყველა ის ინფრასტრუქტურა, რაც აუცილებელია ახალი ინდუქციური ღუმელის ექსპლუატაციისათვის, კერძოდ: ელექტრომომარაგების სისტემა, აირების გამწოვი სავენტილაციო სისტემა, ამწე მექანიზმები და სხვა. შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს მხოლოდ ახალი ღუმელის მოწყობის სამუშაოებს, კერძოდ ღუმელის საძირკვლის მოწყობას და ღუმელის დამონტაჟებას. ყველა სამუშაო შესრულებული იქნება საჩამომსხმელო საამქროს დახურულ სივრცეში.

ღუმელი იმუშავებს მეორად ნედლეულზე ჯართზე, რომლის მიღება მოხდება მცირე პარტიების სახით და დასაწყობდება საჩამომსხმელო საამქროში, ამისათვის ცალკე გამოყოფილ უბანზე. უნდა აღინიშნოს, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე ადრე არსებული ჯართის მიღების და დამუშავების უბანი უკვე გაუქმებულია და ჯართის მიღება და დასაწყობება ხდება საჩამომსხმელო საამქროში. მწარმოებლის მიერ გაცემული ტექნიკური დოკუმენტაციის მიხედვით ნედლეულის ხარჯი 1 ტონა პროდუქციის წარმოებაზე შეადგენს 1.1 ტონას. დაგეგმილია საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული ჯართის მიმღები უბნის გაუქმება, რის შედეგადაც გარემოზე ზემოქმედების ღია წყარო საწარმოს ტერიტორიაზე აღარ იფუნქციონირებს.

სადნობი ღუმელი მტვერდამჭერი სისტემით აღჭურვილი არ იქნება, ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი აირების გაწოვა მოხდება საამქროში არსებული სავენტილაციო სისტემის მეშვეობით და ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა 1000 მმ დიამეტრისა და 9 მ სიმაღლის საკვამლე მილის საშუალებით.

საპროექტო ღუმელს ექნება თავისი წყალმომარაგების საქალაქო ქსელის გაგრილების სისტემა. ტექნიკური დოკუმენტაციის მიხედვით გაგრილების სისტემის წყლის ხარჯი შეადგენს 25 მ³/სთ (37 500 მ³/წელ), რაც უზრუნველყოფილი იქნება ბრუნვითი წყალმომარაგების სიტემიდან. წყლის დამატება საჭიროა ინდუქციური ღუმელის გაგრილების დროს აორთქლებასთან დაკავშირებული დანაკარგის შესავსებად, რაც დაახლოებით შეადგენს არაუმეტეს 10-12 მ³ დღე-ღამეში. გამომდინარე აღნიშნულიდან, ღუმელის ექსპლუატაციის პროცესში, საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება.

ღუმელის დამონტაჟების სამუშაოები, მნიშვნელოვანი რაოდენობის ნარჩენების წარმოქმნასთან დაკავშირებული არ იქნება, ექსპლუატაციის ფაზაზე კი აღსანიშნავია დნობის პროცესში წარმოქმნილი წიდა. ტექნიკური დოკუმენტაციის მიხედვით, დნობის პროცესში 1 ტონა პროდუქციაზე გადაანგარიშებით წარმოიქმნება, დაახლოებით 30-40 კგ წიდა, რომელიც

განთავსდება საამქროს მიმდებარე ტერიტორიაზე და მისი გამოყენება მოხდება შიდასაკარხნო გზებისა და ტერიტორიების მოპირკეთებისათვის.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ღუმელის ექსპლუატაციის პროცესში საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება, ხოლო თუ გავითვალისწინებთ, რომ სამონტაჟო სამუშაოები განხორციელდება დახურულ შენობაში, ატმოსფერული წყლების დაბინძურების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.

2.4 ელექტრომომარაგება

საწარმოს ელექტრომომარაგება ხორციელდება ორი დამოუკიდებელი წყაროდან. ელექტროენერჯის განაწილებისათვის ტერიტორიაზე მოწყობილია სატრანსფორმატორო ქვესადგური, სადაც განთავსებულია ორი ТРДН-110/10 ტიპის ტრანსფორმატორი.

ქვესადგურის ტერიტორია შემოღობილია, დაფარულია ღორღის საფარით. ტერიტორიის პერიმეტრზე მოწყობილია წყალამრიდი არხები. მოწყობილია ავარიულად დაღვრილი ზეთის შემკრები სისტემა, საიდანაც ზეთის შეგროვება მოხდება მიწისქვეშა რეზერვუარში.

აუდიტის პერიოდში ქვესადგურის ტერიტორიაზე გამოყენებული ან ახალი სატრანსფორმატორო ზეთები არ ინახებოდა. ზეთის დამატების საჭიროების შემთხვევაში მისი შემოტანა მოხდება ლითონის კასრების საშუალებით.

აუდიტის პერიოდში ქვესადგურის ტერიტორიაზე დაღვრილი ზეთის კვალი ან დაბინძურებული ნიადაგი და გრუნტი დაფიქსირებული არ ყოფილა.

2.5 წყალმომარაგება და ჩამდინარე წყლები

2.5.1 წყალმომარაგება

საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება ხორციელდება ქ. ქუთაისის ცენტრალური წყალსადენის ქსელიდან, მოხმარებული სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის აღრიცხვისათვის შემომყვან მილსადენებზე დამონტაჟებულია წყლის მრიცხველები.

საწარმოში წყლის გამოყენება ხდება ძირითადად სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, სადნობი ღუმელების გამაცივებელი სისტემებისა და ტერიტორიის მორწყვა-მორეცხვისათვის (ტექნიკური მიზნებისათვის გამოყენებულია ტერიტორიაზე არსებული ჭაბურღილის წყალი).

სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა დამოკიდებულია მომსახურე პერსონალის რაოდენობასა და წყლის ხარჯის ინტენსივობაზე. საწარმოში დასაქმებული პერსონალის რაოდენობა შეადგენს 186-ს, ხოლო ერთ მომუშავეზე დღის განმავლობაში გათვალისწინებულია 80 ლიტრი წლის ხარჯი (საშხაპეების ფუნქციონირებისათვის საჭირო წყლის ჩათვლით). წელიწადში 250 სამუშაო დღის გათვალისწინებით სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა იქნება:

$$186 \times 80 \times 250 = 3\,720\,000 \text{ ლ/წელ. ანუ } 3\,720 \text{ მ}^3/\text{წელ}$$

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში, ტექნიკური მიზნებისათვის წყლის გამოყენება ხდება სადნობი ღუმელების გამაცივებელი სისტემების ფუნქციონირებისათვის. სადნობი ღუმელების გაგრილებისათვის გამოყენებულია ბრუნვითი წყალმომარაგების სიტემა. ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა გააჩნია ასევე ახალ ინდუქციურ ღუმელს, რომლისთვისაც წყლის მიწოდება მოხდება მოხდება ქალაქის წყალმომარაგების ქსელიდან. არსებული ღუმელების გაგრილების სისტემებიდან წყლის დანაკარგი დღე-ღამეში შეადგენს 15 მ³-ს, ხოლო

საპროექტო ახალი ღუმელის სისტემიდან 12 მ³-ს, სულ დღე-ღამეში გამაგრილებელი სისტემაში დასამატებელი წყლის რაოდენობა იქნება 27 მ³, შესაბამისად წლის განმავლობაში გამაგრილებელი სისტემების ფუნქციონირებისათვის საჭირო წყლის რაოდენობა იქნება 6750 მ³.

გარდა აღნიშნულისა, წყლის გამოყენება საჭირო იქნება საწარმოო შენობების დასუფთავებისა და მწვანე ნარგავების მოსარწყავად რაც, მაქსიმალურად შეადგენს წელიწადში 15 მ³ წყლის საჭირო რაოდენობას.

2.5.2 ჩამდინარე წყლები

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის ადმინისტრაციულ შენობაში და საწარმოო ობიექტებზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები (3 325 მ³/წელ) ჩართულია ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში, რაზედაც შესაბამის მუნიციპალურ სამსახურთან გაფორმებულია ხელშეკრულება.

როგორც წინა პარაგრაფშია მოცემული, საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ტექნიკური წყლის გამოყენება ხდება სადნობი ღუმელების გამაგრილებელ სისტემაში, რომელიც წარმოადგენს დახურულ სისტემას და საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს. სხვა ტექნიკური მიზნებისათვის საწარმოში წყალი არ გამოიყენება და შესაბამისად საწარმოო ჩამდინარე წყლები არ წარმოიქმნება.

საწარმოს ტერიტორიიდან ატმოსფერული წყლების არინება ხდება ყოფილი ავტოქარხნის სანიაღვრე საკანალიზაციო კოლექტორის საშუალებით, რომელიც მოიცავს ყოფილი ქარხნის მთლიან 134 ჰა ფართობის მქონე ტერიტორიას. დღეისათვის შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ მიერ დაკავებულია მხოლოდ 37,5 ჰა ფართობის ტერიტორია, ხოლო დანარჩენზე ფუნქციონირებს სხვა კომპანიების საწარმოო ობიექტები. როგორც 3.1.1. ნახაზზეა მოცემული, შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ საწარმოო ობიექტები განლაგებულია საერთო ტერიტორიის სხვადასხვა წერტილში ისე, რომ სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემის განმხორციელების შესაძლებლობა პრაქტიკულად არ არის.

გამომდინარე აღნიშნულიდან ქარხნის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ატმოსფერული წყლების ჩადინება სხვადასხვა წერტილებში ხდება საერთო სანიაღვრე კანალიზაციის კოლექტორში და შემდგომ ტერიტორიის გარეთ ჩადინება მდ. ოლასკურაში, ჩაშვების წერტილის გეოგრაფიული კოორდინატებია X= 0301629, Y=4681179.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ როგორც გზმ-ის პროცესში დადგინდა, საწარმოში მიმდინარე და დაგეგმილი ყველა სახის საქმიანობა და ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს დახურულ შენობაში და ტერიტორიაზე სანიაღვრე წყლების დაბინძურების წყაროები პრაქტიკულად არ არსებობს. გამომდინარე აქედან შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ ტერიტორიიდან საერთო საკანალიზაციო კოლექტორში ჩადინება პრაქტიკულად სუფთა წყალი, რომელიც გაწმენდას არ საჭიროებს და შესაბამისად საწარმოსათვის ზდჩ-ის ნორმატივების პროექტის მომზადება საჭიროებას არ წარმოადგენს.

ქვემოთ მოცემულია, საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ატმოსფერული წყლების გაანგარიშება შესრულებულია ფორმულით:

$$Q = 10 \times F \times H \times K$$

სადაც,

- Q - სანიაღვრე წყლების ხარჯია დროის გარკვეულ პერიოდში, მ³;
- F – იმ ტერიტორიის ფართობია, სადაც ხდება სანიაღვრე წყლების ფორმირება, მოცემულ შემთხვევაში ტერიტორიის ფართობი შეადგენს 37,5 ჰა-ს, მათ შორის, მყარი საფარით

დაფარულია (შენობების სახურავები, მოპირკეთებული გზები და სხვას) 16,6 ჰა, ხოლო ბალახით დაფარული გრუნტი 20,9 ჰა;

- H – ნალექების რაოდენობა დროის გარკვეულ პერიოდში, საშუალო წლიური 1386 მმ/წელ, მაქსიმალური სადღეღამისო 166 მმ/დღელ - „სამშენებლო კლიმატოლოგია“ (პნ 01.05.-08);
- K – კოეფიციენტი, რომელიც დამოკიდებულია ტერიტორიის საფარის ტიპზე, რაც მყარი საფარისათვის შეადგენს 0,23-ს, ხოლო ბალახით დაფარული გაზონებისათვის 0,038-ს;

$$Q_{\text{წელ}} = (10 \times 16,6 \times 1386 \times 0,23) + (10 \times 20,9 \times 1386 \times 0,038) = 63925,092 \text{ მ}^3/\text{წელ}$$

$$Q_{\text{დღელ.მაქს.}} = (10 \times 16,6 \times 166 \times 0,23) + (10 \times 20,9 \times 166 \times 0,038) = 7656,252 \text{ მ}^3/\text{დღელ}$$

აღნიშნულის გათვალისწინებით საწარმოს ტერიტორიაზე წლის განმავლობაში წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების რაოდენობა შეადგენს 63925,092 მ³/წ-ს, მაქსიმალური სადღეღამისო 7656,252 მ³/დღე-ღამეში. როგორც ზემოთ აღინიშნა საწარმოს ტერიტორიაზე ატმოსფერული წყლების დაბინძურების წყაროები არ არსებობს და შესაბამისად მდ. ოლასკურში ჩაედინება პირობითად სუფთა წყალი, რაც გაწმენდას არ საჭიროებს.

2.5.3 ნარჩენების მართვა

საწარმოს საქმიანობის პროცესში ადგილი აქვს როგორც ინერტული, ასევე სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას. შპს „ქუთაისის ავტომექანიკურ ქარხანა“-ს გააჩნია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმა. უნდა აღინიშნოს, რომ ავტომექანიკური ქარხნის მიმდინარე საქმიანობის ტექნოლოგიურ ციკლში შეტანილი ცვლილებებიდან გამომდინარე, ნარჩენების სახეობრივი ცვლილება მოსალოდნელია უმნიშვნელოდ და შეიცვლება მხოლოდ ზოგიერთი საწარმოს ნარჩენის რაოდენობა, მაგალითად: ახალი ინდუქციური ღუმელის წარმადობიდან გამომდინარე წიდის რაოდენობა გაიზრდება 95-მდე.

საწარმოში დასაქმებული პერსონალის რაოდენობის (186 კაცი) გათვალისწინებით, წლის განმავლობაში წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რაოდენობა შეადგენს 135,76 მ³-ს. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტერიტორიიდან გატანა და საბოლოო განთავსება ხდება ქ. ქუთაისის მუნიციპალური დასუფთავების სამსახურის მიერ, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენებიდან აღსანიშნავია:

- საღებავების და ლაქების ნარჩენები;
- სხვადასხვა სახის (ჰიდრაულიკური, ძრავის, საიზოლაციო დ სხვა) ზეთების ნარჩენები;
- ტყვიის შემცველი აკუმულატორები;
- აბსორბენტები ზეთის ფილტრების ჩათვლით;
- ფლურესცენციური მილები და სხვა ვერცხლისწყლის შემცველი ნარჩენები;
- შესაფუთი მასალები და სხვა.

არასახიფათო ნარჩენებიდან რაოდენობრივი თვალსაზრისით აღსანიშნავია ლითონების დნობის პროცესში წარმოქმნილი წიდა, რომლის მაქსიმალური რაოდენობა ახალი ინდუქციური ღუმელის ამოქმედების შემდეგ იქნება 95 ტ წელიწადში.

წიდის განთავსება ხდება საჩამოსხმელო საამქროს მიმდებარედ არსებულ თავისუფალ ტერიტორიაზე, საიდანაც მისი გამოყენება ხდება შიდა საქარხნო გზების მოპირკეთებისათვის.

ლითონის ნამზადების დამუშავების დროს წარმოქმნილი არასახიფათო ნარჩენები - ბურბუმელა, ნახერხი, ლითონის ნაჭრები და სხვა გროვდება სპეციალურ კონტეინერებში და შემდგომი

გამოდნობისთვის ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში.

აუდიტის პერიოდში სატრანსფორმატორო ქვესადგურში გამოყენებული სატრანსფორმატორო ზეთის ნარჩენები, საწარმოში ვადაგასული და გამოყენებისათვის უვარგისი ქიმიური ნივთიერებები არ ყოფილა გამოვლენილი.

საწარმოს ტერიტორიაზე და საწარმოო საამქროებში განთავსებულია ნარჩენების შესაგროვებელი ურნები, ხოლო სახიფათო ნარჩენები დროებით შესანახად გამოყოფილია ცალკე სათავსო. ნარჩენების მართვაზე ზედამხედველობას ახორციელებს კომპანიის გარემოსდაცვითი მმართველი.

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს ნარჩენების მართვის გეგმის განახლებული ვესია თან ერთვის გზმ-ის ანგარიშს.

3 გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შეფასება და ანალიზი

3.1 ზოგადი მიმოხილვა

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ საქმიანობას ახორციელებს 2009 წლის 27 ივლისის №72 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე გაცემული №00244 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესაბამისად. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემიდან დღემდე, საწარმოს საქმიანობაში გატარებული ცვლილებების გამო გარკვეულად შეიცვალა ექსპლუატაციის პირობები, კერძოდ: შემცირდა საამქროების რაოდენობა და დღეისათვის საქმიანობა მიმდინარეობს 3 საწარმოო საამქროში, ნაცლად 2009 წელში მოქმედი 8 საწარმოო საამქროსა. მიღებული ცვლილებების შედეგად შემცირებულია საწარმოს მიერ გამოყენებული მიწის ფართობი (42,7 ჰა-ს ნაცლად 37,5 ჰა). მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ საწარმოში მიმდინარე ყველა ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს საწარმოო საამქროების დახურულ სივრცეში.

რაც შეეხება დაგეგმილ საქმიანობას-ინდუქციური ღუმელის მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტს, მისი განხორციელება დაგეგმილია საჩამომსხმელო საამქროს თავისუფალ სივრცეში და შესაბამისად რაიმე სამშენებლო სამუშაოების შესრულება და ახალი ტერიტორიის ათვისება საჭირო არ არის.

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ საწარმოს მიმდინარე საქმიანობა და ახალი ინდუქციური ღუმელის მოწყობა და ექსპლუატაცია გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედების მაღალ რისკებთან დაკავშირებული არ იქნება. გზმ-ის პროცესში პრიორიტეტულობის მიხედვით იდენტიფიცირებულია გარემოს რეცეპტორებზე მოსალოდნელი ან ნაკლებად მოსალოდნელი ზემოქმედებები და მათი მნიშვნელობა. ზემოქმედების მნიშვნელობის შეფასება ხდება რეცეპტორის მგრძობელობისა და ზემოქმედების მასშტაბების გაანალიზების შედეგად.

საწარმოს საქმიანობის განხორციელების პროცესში, მისი სპეციფიკის გათვალისწინებით მოსალოდნელი ზემოქმედების სახეებია:

- ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება;
- ხმაურის გავრცელება;
- ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურების რისკი;
- ნარჩენების წარმოქმნა;
- ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე;
- ზემოქმედება ადამიანის ჯანმრთელობაზე;

ცხრილში 3.1.1. მოცემულია გარემოზე ზემოქმედების სახეები, რომლებიც არ არის მოსალოდნელი ან იქნება უმნიშვნელო და მათი დეტალური განხილვა საჭიროებას არ წარმოადგენს.

ცხრილი 3.1.1. გარემოზე ზემოქმედების სახეები, რომელთა დეტალური განხილვა არ წარმოადგენს საჭიროებას.

ზემოქმედების სახე	განხილვიდან ამოღების საფუძველი
საშიში გეოლოგიური მოვლენების განვითარების რისკი	ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟება დაგეგმილია საჩამომსხმელო საამქროში არსებულ თავისუფალ ფართობზე და რაიმე სამშენებლო სამუშაოების (მათ შორის მიწის სამუშაოების) შესრულება დაგეგმილი არ არის. ამასთანავე საწარმოს ტერიტორიის აუდიტის შედეგად, საშიში გეოდინამიკური პროცესების კვალი არ ყოფილა დაფიქსირებული. უნდა აღნიშნოს, რომ საწარმოს ადგილმდებარეობის გეოლოგიური პირობების გათვალისწინებით, გეოდინამიკური პროცესების გააქტიურების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.
ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე, არქეოლოგიური ძეგლების დაზიანება	საწარმოს მიმდინარე საქმიანობა ან ახალი ინდუქციური ღუმელის მოწყობა და ექსპლუატაცია, სამშენებლო სამუშაოებს (მათ შორის მიწის სამუშაოებს) არ ითვალისწინებს. შესაბამისად ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე ზემოქმედების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს. ამასთანავე საწარმოს ინფრასტრუქტურის ობიექტები განლაგებულია ყოფილი საავტომობილო ქარხნის ტერიტორიაზე და საწარმოო საამქროებში, სადაც ათეული წლების განმავლობაში ადგილი ქონდა მაღალი ხარისხის ტექნოგენურ დატვირთვას და შესაბამისად არქეოლოგიური ძეგლების გვიანი აღმოჩენის რისკი გამორიცხულია.
მიწის საკუთრება და გამოყენება	საწარმოს მიმდინარე საქმიანობა ხორციელდება შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს საკუთრებაში არსებულ მიწის ფართობზე, ხოლო ახალი ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟება მოხდება მოქმედი საჩამომსხმელო საამქროში. გამომდინარე აღნიშნულიდან მიწის საკუთრებასა და გამოყენების პირობებზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.
დემოგრაფიული მდგომარეობის ცვლილება	დღეისათვის საწარმოში დასაქმებულია 175 პირი და ყველა მათგანი ქ. ქუთაისის მაცხოვრებელია. ახალი ღუმელის ექსპლუატაცია მოხდება საწარმოში არსებული პერსონალის გამოყენებით და შესაბამისად მომსახურე პერსონალის გაზრდა დაგეგმილი არ არის. შესაბამისად დემოგრაფიულ მდგომარეობაზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.
ვიზუალური ეფექტი და ლანდშაფტის ცვლილება	როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემულ, ახალი ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟება დაგეგმილია საჩამომსხმელო საამქროში არსებულ თავისუფალ უბანზე და შესაბამისად ვიზუალურ-ლანდშაფტური ცვლილებები მოსალოდნელი არ არის.
ზემოქმედება ფლორასა და ფაუნაზე	საწარმოს მიმდინარე და დაგეგმილი საქმიანობა შესრულებული იქნება არსებულ საწარმოო საამქროებში. გამომდინარე აქედან მცენარეულ საფარზე პირდაპირი ზემოქმედების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს. არაპირდაპირი ზემოქმედების რისკი შეიძლება დაკავშირებული იყოს საწარმოს ემისიებთან, მაგრამ წინამდებარე ანგარიშში მოცემული გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, მავნე ნივთიერებათა ზენორმატიული გავრცელება მოსალოდნელი არ არის
ზემოქმედება ცხოველთა სამყაროზე	საწარმოს ადგილმდებარეობის და საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედების რისკი მინიმალურია.

3.2 ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, ახალი ინდუსტრიული ლუმელის დამონტაჟება დაგეგმილია საჩამომსხმელო საამქროში და შესაბამისად სამშენებლო სამუშაოების შესრულება დაგეგმილი არ არის. აღნიშნულის გათვალისწინებით ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების რისკები განხილულია მხოლოდ საწარმოს ექსპლუატაციის ფაზისათვის.

3.2.1 ზოგადი მიმოხილვა

საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება მოსალოდნელია ბრინჯაოს, თუჯის და ფოლადის დნობისას, როგორც ელექტრო ასევე გაზის ლუმელებიდან. ტექნოლოგიური პროცესიდან გამომდინარე გაფრქვევები მოსალოდნელია გამომბერტყი დანადგარიდან, ლენტური კონვეიერიდან, საფანტმტყორცნი დანადგარიდან, მრბენელიდან, ციცივის გახურების და საწრთობი კამერული ლუმელიდან, სახეხი დანადგარებიდან სადაც ხდება სხმულებიდან ფხაურების მოცილება. საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესი ასევე ითვალისწინებს შედუღებითი და სამღებრო სამუშაოების განხორციელებას, საიდანაც ასევე მოსალოდნელია მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევები.

აღნიშნული გაფრქვევები წარმოადგენენ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის სტაციონარულ წყაროებს. საწარმოს საჩამომსხმელო საამქროში საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე ფუნქციონირებს შპს „ჯეოენტერპრაიზი“-ს ფეროშენადნობთა სადნობი ლუმელი.

3.2.2 მავნე ნივთიერებათა გაზნევის ანგარიშის მიღებული შედეგები და ანალიზი

ცხრილში 3.2.2.1. მოცემულია გაანგარიშების შედეგების მიხედვით მიღებული საკონტროლო წერტილებიდან დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მაქსიმალური კონცენტრაციები ზღვ-წილებში.

ცხრილი 3.2.2.1.

მავნე ნივთიერების დასახელება		მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციის წილი ობიექტიდან	
		უახლოესი დასახლებული პუნქტის საზღვარზე	500 მ რადიუსის საზღვარზე
კოდი	1	2	3
123	რკინის ოქსიდი	0,0	0,0
143	მანგანუმი და მისი შენაერთები	0,0	0,0
301	აზოტის დიოქსიდი	0,214	0,058
303	ამიაკი	0,046	0,013
304	აზოტის ოქსიდი	0,0	0,0
330	გოგირდის დიოქსიდი	0,032	0,029
337	ნახშირბადის ოქსიდი	0,429	0,386
342	აირადი ფტორიდები	0,0	0,0
344	ძნელად ხსნადი ფტორიდები	0,0	0,0
616	ქსილოლი	0,0	0,0
2754	ნახშირწყალბადები	0,028	0,025
2902	შეწონილი ნაწილაკები	0,679	0,511
6204	ჯამური ზემოქმედების ჯგუფი (301+330)	0,133	0,044
6205	ჯამური ზემოქმედების ჯგუფი (330+342)	0,018	0,016

გზმ-ის ნგარიშში მოცემული გაანგარიშების შედეგების ანალიზით ირკვევა, რომ საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში მიმდებარე ტერიტორიების ატმოსფერული ჰაერის ხარისხი, როგორც 500 მ-ნი ნორმირებული ზონის მიმართ, აგრეთვე უახლოესი დასახლებული ზონის მიმართ არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ნორმებს, ამდენად საწარმოს ფუნქციონირება

სამტატო რეჟიმში არ გამოიწვევს ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუარესებას.

3.3 ხმაურის გავრცელება

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ხმაურის გავრცელების ძირითადი წყაროებია: საამქროებში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების შესრულებისათვის გამოყენებული ელექტროძრავების, ჩარხების, საკომპრესორო დანადგარების, ამწე მექანიზმების და სხვა მოწყობილობების მუშაობა. ხმაურის გავრცელება ხდება ასევე საწარმოს ტერიტორიაზე მოქმედი სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობასთან დაკავშირებით, მაგრამ ეს უკანასკნელი გამოირჩევა დაბალი ინტენსივობით.

ახალი ღუმელის ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ, საჩამომსხმელო საამქროში არსებულ წყაროებს დაემატება ინდუქციური ღუმელის ფუნქციონირებისათვის საჭირო ორი ელექტროძრავა (ჰარის მიწოდება მოხდება არსებული საკომპრესორო დანადგარის საშუალებით).

გზმ-ის პროცესში ხმაურის გავრცელების დონეების ფონური მდგომარეობის განსაზღვრის მიზნით, როგორც საამქროების შიდა ტერიტორიაზე, ასევე საწარმოს ტერიტორიის საზღვრებზე ჩატარდა ხმაურის ინსტრუმენტული გაზომვები (გაზომვების ჩატარებულია საწარმოო პროცესების მიმდინარეობის პერიოდში). გაზომვის შედეგების მიხედვით საჩამომსხმელო საამქროში ხმაურის ფონური მდგომარეობა შეადგენდა 78 დბა-ს, ხოლო მექანიკური დამუშავების საამქროში 56 დბა-ს.

ახალი ღუმელის ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ, საჩამომსხმელო საამქროში წარმოქმნილი ხმაურის დონეს დაემატება ღუმელის მუშაობის დროს წარმოქმნილი ხმაური, რაც ტექნიკური დოკუმენტაციის მიხედვით იქნება 70 დბა-ს ფარგლებში.

განგარიშების შედეგების მიხედვით, უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე საჩამომსხმელო საამქროდან გავრცელებული ხმაურის დონე არ აღემატება „საცხოვრებელი სახლებისა და საზოგადოებრივი/საჯარო დაწესებულებების შენობების სათავსებში და ტერიტორიებზე აკუსტიკური ხმაურის ნორმების შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ ნორმებს. მექანიკური დამუშავების საამქროდან კი საცხოვრებელ ზონამდე ხმაურის პრაქტიკულად ვერ მიაღწევს. გარდა აღნიშნულისა თუ გავითვალისწინებთ, რომ ხმაურის გავრცელების ყველა წყარო განთავსებულია საწარმოო საამქროების შენობებში, რაც 15-20 დბა-ს ფარგლებში ამცირებს ხმაურის გავრცელების დონეებს.

გამომდინარე ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან, საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში საცხოვრებელ ზონებში ხმაურის ზენორმატიული გავრცელების რისკები პრაქტიკულად არ არსებობს, რაც დადასტურებულია საამქროების მიმდებარე ტერიტორიებზე ჩატარებული გაზომვებით.

3.4 ზემოქმედება ზედაპირული, მიწისქვეშა წყლების და გრუნტის ხარისხზე

საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩართულია ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში, რაზედაც ქ. ქუთაისის წყალკანალის მუნიციპალურ სამსახურთან გაფორმებულია შესაბამისი ხელშეკრულება.

ქარხნის მიმდინარე საქმიანობის პროცესში საწარმოო დანიშნულებით წყლის გამოყენება ხდება სადნობი ღუმელების გამაგრებელი სისტემების ფუნქციონირებისათვის. გამაგრებელი სისტემებისათვის კი მოწყობილია ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა და შესაბამისად საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს.

საწარმოში მიმდინარე და დაგეგმილი ყველა სახის საქმიანობა და ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს დახურულ შენობებში და ტერიტორიაზე სანიაღვრე წყლების დაბინძურების წყაროები პრაქტიკულად არ არსებობს და სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემაში ხვდება პირობითად სუფთა წყალი. განგარიშების შედეგების მიხედვით, საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი

სანიაღვრე წყლების წლიური რაოდენობა შეადგენს 63925,092 მ³-ს. საწარმოს კუთვნილი ტერიტორიიდან სანიაღვრე წყლების არინება ხდება საერთო საკანალიზაციო კოლექტორის საშუალებით, რომელშიც ჩართულია ყოფილი ავტოქარხნის ტერიტორიაზე მოქმედი ყველა კომპანია. შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ საწარმოო საამქროები განთავსებულია ყოფილი ავტოქარხნის ტერიტორიის სხვადასხვა მხარეს და სხვადასხვა ადგილზე. გამომდინარე აღნიშნულიდან საწარმოს სანიაღვრე წყლების საერთო სანიაღვრე კანალიზაციის ქსელიდან განმხოლოება პრაქტიკულად შეუძლებელია.

აღსანიშნავია, რომ საწარმოს ტერიტორიის ნაწილი და შენობა ნაგებობები 2009 წლის შემდგომ გადაეცა სხვა იურიდიულ პირებს და შესაბამისად შემცირდა სანიაღვრე წყლების რაოდენობა და დაბინძურების სავარაუდო წყაროები. ამასთანავე მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ ვერ გააკონტროლებს სხვა საწარმოების ტერიტორიებიდან ჩაშვებულ სანიაღვრე წყლების ხარისხს, შესაბამისი უფლებამოსილების არ არსებობიდან გამომდინარე.

ყოველივე ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების დაბინძურებას ადგილი არ აქვს და საერთო სანიაღვრე კანალიზაციის კოლექტორში ჩაედინება პრაქტიკულად სუფთა წყლები. შესაბამისად საწარმოს საქმიანობა ზედაპირული წყლების დაბინძურებასთან დაკავშირებული არ არის და ზღ-ის ნორმატივების პროექტის საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შეთანხმება საჭიროებას არ წარმოადგენს.

მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკი არსებობს სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების საკანალიზაციო კოლექტორების ავარიული დაზიანების შემთხვევაში. ავარიული დაზიანების შემთხვევების პრევენციის მიზნით აუცილებელია საკანალიზაციო სისტემების ტექნიკური მდგომარეობის პერიოდული პროფილაქტიკური დათვალიერება და საჭიროების შემთხვევაში სარემონტო სამუშაოების ჩატარება.

საწარმოს სატრანსფორმატორო ქვესადგურის ტერიტორიაზე მოწყობილია ავარიულად დაღვრილი ზეთის შემკრები რეზერვუარი, ხოლო ინდუსტრიული და სხვა ზეთების შესანახად გამოყოფილია შესაბამისი სათავსო, საიდანაც დაღვრის შემთხვევაში ზეთის ტერიტორიაზე გავრცელების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.

გამომდინარე ზემოთ აღნიშნულიდან შეიძლება ითქვას, რომ საწარმოს საქმიანობის პროცესში წყლის გარემოზე ზემოქმედების რისკი მინიმალურია.

3.5 ნიადაგისა და გრუნტის დაბინძურება

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ კუთვნილი საამქროები წარმოადგენს ყოფილი ავტოქარხნის შემადგენელ საწარმოო ობიექტებს, რომლებიც ფუნქციონირებდა ათეული წლების განმავლობაში და ტერიტორიაზე ჩამოყალიბებულია ტიპური ტექნოგენური ლანდშაფტი. ახალი ინდუსტრიული ლუმელის მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტი, საწარმოს ტერიტორიის გაფართოებას ან ახალი მიწის ნაკვეთების ათვისებას არ ითვალისწინებს და შესაბამისად ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაზიანებას ადგილი არ ექნება.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ნიადაგის დაბინძურება მოსალოდნელია:

- ნავთობპროდუქტების დაღვრის (მათ შორის ზეთების) შემთხვევაში, მათი შენახვისა და ტექნიკისა და სატრანსპორტო საშუალებების გამართვის დროს;
- საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ საწარმოს კუთვნილი სატრანსპორტო საშუალებების საწვავით გამართვა ხდება სატალონო სისტემის გამოყენებით და საწარმოს ტერიტორიაზე საწვავის შესანახი რეზერვუარები განლაგებული არ არის. შესაბამისად საწარმოს ტერიტორიაზე ნიადაგის და გრუნტის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების რისკი მინიმალურია.

საამქროებში არსებული ჩარხების ექსპლუატაციისათვის საჭირო ზეთების და სატრანსფორმატორო ზეთის (საჭიროების შემთხვევაში) შემოტანა ხდება ლითონის კასრებით და ინახება სპეციალურ სათავსში, რომელიც დაფარულია ბეტონის საფარით და საკმარისად დაცულია. გამომდინარე აქედან სასაწყობო სათავსში ზეთის დაღვრის შემთხვევაში ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურება ნაკლებადაა მოსალოდნელი.

სადნობი ღუმელების ფუნქციონირების პროცესში წარმოქმნილი წიდა ინახება საჩამომსხმელო საამქროს მიმდებარე ტერიტორიაზე ამისათვის გამოყოფილ მოედანზე, ხოლო სხვა ნარჩენების განთავსება ხდება სპეციალურ კონტეინერებში.

შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გათვალისწინებით, ქარხნის საქმიანობის პროცესში ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურების რისკი მინიმალურია.

3.6 ნარჩენების მართვა

საწარმოს საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების (135,76 მ³/წელ) გატანა და განთავსება ხდება დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ, ხელშეკრულების საფუძველზე.

საწარმოო ნარჩენებიდან, რაოდენობრივი თვალსაზრისით აღსანიშნავია ლითონების დნობის პროცესში წარმოქმნილი წიდა, რომლის მიახლოებითი რაოდენობა იქნება 95 ტ წელიწადში. წიდის დასაწყობება ხდება საჩამომსხმელო საამქროს მიმდებარე ტერიტორიაზე ამისათვის გამოყოფილ უბანზე, საიდანაც გამოიყენება შიდა გზების მოპირკეთების მიზნით.

ლითონების გამოდნობის დროს წარმოქმნილი წიდის შემადგენლობა ძირითადად მუდმივია და შეიცავს კალციუმის ოქსიდებს, მაგნიუმს, ალუმინს, ტიტანს და სხვა მეტალების მინარევებს. წიდა წარმოდგენილია მკვრივი, მინისებური მსხვრევადი კონსისტენციის მასალის სახით, რომელსაც შენარჩუნებული აქვს თხევადი მასისათვის დამახასიათებელი ამორფული შენება. აღნიშნული თვისებების გათვალისწინებით წიდაში არსებული ელემენტები წყალში პრაქტიკულად არ იხსნება და შესაბამისად შეიძლება ითქვას, რომ წიდა შეიძლება მივაკუთვნოთ ნეიტრალურ ნარჩენებს.

მსოფლიოს წამყვან მეტალურგიულ საწარმოებში დანერგილი პრაქტიკის მიხედვით, წიდის გადამუშავების შემდეგი მეთოდები:

- ლითონებით მდიდარი წიდის გადამუშავება მასში არსებული ლითონების ამოღების მიზნით;
- წიდის გამოყენება სამშენებლო მასალების წარმოებისათვის (ცემენტი, საკედლე ბლოკები და სხვა);
- წიდის გამოყენება გზების მშენებლობისათვის.

საწარმოს ტერიტორიაზე წიდის იმ რაოდენობის დაგროვების შემთხვევაში, რაც შეიძლება გამოყენებული იქნას საწარმოო დანიშნულებით, შეიძლება დაინერგოს მისი გამდიდრების ან სამშენებლო მასალების წარმოების ტექნოლოგიები.

საწარმოს გააჩნია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმა (თუმცა როგორც ზემოთ აღინიშნა, გზშ ანგარიშს დანართი 2-ის სახით ერთვის კომპანიის განახლებული ნარჩენების მართვის გეგმა). ტერიტორიაზე და საწარმოო საამქროებში განთავსებულია ნარჩენების შესაგროვებელი ურნები, ხოლო სახიფათო ნარჩენები დროებითი შენახვის მიზნით გამოყოფილია ცალკე სათავსო. სახიფათო ნარჩენების დროებითი დასაწყობებისათვის გამოყოფილ სათავსოს გააჩნია მყარი საფარის ძირი, ნარჩენების განთავსებისათვის მოწყობილია თაროები და სტელაჟები. საწარმოში ნარჩენების მართვის მდგომარეობის კონტროლისათვის გამოყოფილია პასუხისმგებელი პირი-გარემოსდაცვითი მმართველი.

ახალი ინდუქციური ღუმელის ექსპლუატაციაში გაშვებასთან დაკავშირებით გარკვეულად შეიცვლება წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობა (მაგალითად წიდა), რის გამოც მომზადებულია ნარჩენების მართვის განახლებული გეგმა (იხილეთ დანართი 2), რომელიც შეთანხმებული იქნება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან.

3.7 ადამიანის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება

მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ნეგატიური ზემოქმედების რისკებიდან აღსანიშნავია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის და აკუსტიკური ფონის შეცვლა. როგორც წინამდებარე ანგარიშში მოცემული გაანგარიშების შედეგებიდან ირკვევა უახლოესი საცხოვრებელი ზონების საზღვრებზე მავნე ნივთიერებათა და ხმაურის ზენორმატიული გავრცელება მოსალოდნელი არ არის და შესაბამისად ნეგატიური ზემოქმედების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.

საწარმოს ტერიტორია საკმარისად დაცულია და შესაბამისად მასზე უცხო პირების მოხვედრის რისკი მინიმალურია. შესაბამისად საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში მოსახლეობის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები მინიმალურია.

საწარმოო საამქროებში პერსონალისათვის მოწყობილია გასახდელები და სანიტარიული კვანძები. მომსახურე პერსონალი უზრუნველყოფილია საჭირო რაოდენობის სპეცტანსაცმლით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით.

პერსონალს უტარდება წინასწარი და პერიოდული სწავლება პირადი და პროფესიული უსაფრთხოების საკითხებზე. უსაფრთხოების წესების დაცვაზე ზედამხედველობას ახორციელებს პასუხისმგებელი პირი-უსაფრთხოების ინჟინერი.

პერსონალის უსაფრთხოების წესების დაცვის მიზნით საჭიროა შემდეგი პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება:

- სამუშაოს დაწყებამდე და შემდეგ პერიოდულად პერსონალმა უნდა გაიაროს ტრენინგები და ტესტირება მანქანა-დანადგარების ექსპლუატაციის და პროფესიული უსაფრთხოების წესებთან დაკავშირებით.
- დასაქმებული პერსონალის უზრუნველყოფა სპეციალური ტანსაცმლით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით;
- ჯანმრთელობისათვის სახიფათო უბნებზე შესაბამისი გამაფრთხილებელი, მიმითითებელი და ამკრძალავი ნიშნების დამონტაჟება;
- ჯანმრთელობისათვის სახიფათო უბნების შემოღობვა;
- საწარმოო საამქროებში სტანდარტული სამედიცინო ყუთების არსებობა;
- მანქანა-დანადგარების ტექნიკური გამართულობის უზრუნველყოფა;
- საწარმოს ტერიტორიაზე სატრანსპორტო ოპერაციებისას უსაფრთხოების წესების მაქსიმალური დაცვა, სიჩქარეების შეზღუდვა;
- სამუშაო უბნებზე უცხო პირთა უნებართვოდ ან სპეციალური დამცავი საშუალებების გარეშე მოხვედრის და გადაადგილების კონტროლი;
- სიმაღლეზე მუშაობისას პერსონალის დაზღვევა თოკებით და სპეციალური სამაგრებით;

3.8 ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში სატრანსპორტო ნაკადებზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება დაკავშირებულია ნედლეულის და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირებასთან. საწარმოში ნედლეულის (ჯართი, საყალიბე ქვიშა, ფურცლოვანი ლითონი და სხვა) და საწარმოდან მზა პროდუქციის გატანა ხდება საავტომობილო ტრანსპორტით.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ საწარმო განთავსებულია ქალაქის საწარმოო ზონაში სატრანსპორტო ნაკადების მნიშვნელოვანი გადატვირთვა არ ხდება. ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ საწარმო მუშაობს მხოლოდ ერთ ცვლად (დღის საათებში) და ტვირთების გადაზიდვა ხდება მხოლოდ დღის

საათებში. აღნიშნულის გათვალისწინებით ღამის საათებში მოსახლეობის შეწუხებას ადგილი არ აქვს.

3.9 მოსახლეობის დასაქმება

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ საწარმოში დასაქმებულია 186 კაცი. ყოფილი ავტოქარხნის ექსპლუატაციის შეჩერების შემდგომ უმუშევრად დარჩენილი ადგილობრივი მოსახლეობის რიცხვთან შედარებით, მართალია დასაქმებულთა რაოდენობა დიდი არ არის, მაგრამ საწარმოს ფუნქციონირება ძალზედ მნიშვნელოვანია ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების და შესაბამისად სოციალურ-ეკონომიკური მდომარეობის გაუმჯობესებისათვის. თავდაპირველად ახალი ღუმელის ექსპლუატაცია მოხდება არსებული პერსონალის გამოყენებით, მაგრამ პერსპექტივაში დაგეგმილია საწარმოს მწარმოებლურობის გაზრდა და შესაბამისად მომსახურე პერსონალის რიცხოვნების გაზრდაც, რაც მნიშვნელოვანი დადებითი ზემოქმედება იქნება.

3.10 კუმულაციური ზემოქმედება

კუმულაციურ ზემოქმედებაში იგულისხმება განსახილველი პროექტის და საკვლევ რეგიონის ფარგლებში სხვა პროექტების (არსებული თუ პერსპექტიული ობიექტების) კომპლექსური ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე, რაც ქმნის კუმულაციურ ეფექტს.

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ თავისი საქმიანობისათვის იყენებს ყოფილი საავტომობილო ქარხნის ტერიტორიას და საწარმოო საამქროებს. აღნიშნულ ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს სხვა კომპანის - შპს „ჯეო ენტერპრაიზის“ საწარმო, რომელიც ექსპლუატაცია უწევს მანგანუმის სადნობ ღუმელს.

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ ექსპლუატაციის პროცესში, ატმოსფერული ემისიების გაანგარიშება და მავნე ნივთიერებათა გაბნევის მოდელირება შესრულებულია აღნიშნული საწარმოების ემისიების გათვალისწინებით და მიღებული შედეგების მიხედვით მავნე საცხოვრებელი ზონების საზღვრებზე მავნე ნივთიერებათა ზენორმატიულ გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

ანალოგიურად შეიძლება ითქვას ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებით, კერძოდ: საწარმოების მიმდებარე ტერიტორიებზე ჩატარებული გაზომვების შედეგების მიხედვით, ხმაურის გავრცელების დონეები არ აჭარბებს „საცხოვრებელი სახლებისა და საზოგადოებრივი/საჯარო დაწესებულებების შენობების სათავსებში და ტერიტორიებზე აკუსტიკური ხმაურის ნორმების შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ ნორმებს.

გარემოს სხვა რეცეპტორებზე საწარმოების ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული კუმულაციური ზემოქმედების რისკები მოსალოდნელი არ არის.

4 გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს მიმდინარე საქმიანობის შედეგად მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების ანალიზის საფუძველზე შემუშავდა კონკრეტული გარემოსდაცვითი ღონისძიებები, რაც საშუალებას იძლევა შემცირდეს ან თავიდან იქნეს აცილებული ბუნებრივ და სოციალურ გარემოს სხვადასხვა რეცეპტორებზე ნეგატიური ზემოქმედება.

ცხრილი 4.1. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები

ნეგატიური ზემოქმედება	ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ზომები	შესრულებელი
ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების (წვის პროდუქტები, არაორგანული მტვერი) გავრცელება	<ul style="list-style-type: none"> საწარმოს მიერ გაფრქვეულ აირებში მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაციების მინიმუზაციის მიზნით ლითონსადნობი ღუმელების და სხვა საწარმოო ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაციის ტექნოლოგიური რეჟიმის დაცვის მკაცრი კონტროლი. 	შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“
	<ul style="list-style-type: none"> სატრანსპორტო საშუალებების მრავების ტექნიკური გამართულობის უზრუნველყოფა. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> საწარმოს ტერიტორიაზე და საცხოვრებელი ზონების საზღვრებზე ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის წარმოება. 	„-----“
ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელება	<ul style="list-style-type: none"> მანქანა-დანადგარების ტექნიკურ გამართულობაზე სისტემატური ზედამხედველობა. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ხმაურის გავრცელების დონეების მონიტორინგი და საჭიროების შემთხვევაში ხმაურის გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარება. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ხმაურის გავრცელების წყაროებთან დასაქმებული პერსონალი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სპეციალური ყურსაცმებით. 	
ნარჩენების მართვა	<ul style="list-style-type: none"> ნარჩენების სათანადო აღრიცხვა, სეგრეგირებული შეგროვება შესაბამის კონტეინერებში/სპეციალურად გამოყოფილ ადგილას, უსაფრთხოების საჭირო ზომების დაცვით. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსებისათვის შესაბამისი სათავსის (დასაშვებია ვაგონ კონტეინერიც) გამოყოფა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესაბამისად კეთილმოწყობა, მათ შორის: <ul style="list-style-type: none"> სათავსის იატაკი მოპირკეთებული უნდა იქნას მყარი საფარით; სათავსის ჭერი და კედლები შეღებილი უნდა იყოს ტენმედეგი საღებავით; ნარჩენების განთავსებისათვის საჭიროა მოეწყოს სტელაჟები და თაროები; ნარჩენების განთავსება დასაშვებია მხოლოდ ჰერმეტიკულ ტარაში შეფუთულ მდგომარეობაში, რომელსაც უნდა გააჩნდეს სათანადო მარკირება. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> სახიფათო ნარჩენების ქარხნის ტერიტორიიდან გატანა და მუდმივი განთავსება მოხდეს ამ საქმიანობაზე სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორის მიერ; 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> საჩამომსხმელო საამქროს მწარმოებლობის გაზრდის შემთხვევაში უზრუნველყოფილი იქნას წიდის მეორადი გამოყენება ცემენტის და სხვა საშენი მასალების წარმოებაში. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ნარჩენების დროებითი დასაწყობების ადგილების დაცვა ქარის და ატმოსფერული წყლებით გადატანისგან. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> უზრუნველყოფილი იქნას ნარჩენების მართვის მგომარეობის მონიტორინგის წარმოება ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად. 	„-----“

ზემოქმედება წყლის გარემოზე	<ul style="list-style-type: none"> საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული სამეურნეო-ფეკალური წყლების საკანალიზაციო ქსელების ტექნიკური მდგომარეობის კონტროლი. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> საწარმოსხმელო სამქროს ტერიტორიიდან საერთო სანიაღვრე კანალიზაციის ქსელში ჩამდინარე ატმოსფერული წყლების ხარისხის კონტროლი. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ნარჩენების მართვის გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულებაზე მკაცრი კონტროლის განხორციელება. 	„-----“
საწვავისა და ზეთების დაღვრის შესაძლებლობა	<ul style="list-style-type: none"> სატრანსფორმატორო ქვესადგურის ტერიტორიაზე, შესაფერის ადგილებში განთავსდეს დაღვრის საწინააღმდეგო ნაკრები. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ნავთობპროდუქტების წყალში ჩაღვრის ნებისმიერი შემთხვევისას დაუყოვნებლივ განხორციელდეს დაბინძურების აღკვეთის სამუშაოები და შემთხვევის შესახებ ეცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს. 	„-----“
ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურებისაგან დაცვა	<ul style="list-style-type: none"> ნარჩენების მართვის გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულებაზე სისტემატური ზედამხედველობა; 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> სამეურნეო-ფეკალური საკანალიზაციო კოლექტორების ტექნიკურ გამართულობაზე სისტემატური ზედამხედველობა; 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ნავთობპროდუქტების და ზეთების დაღვრის საწინააღმდეგო ღონისძიებების სისტემატურად გატარება. 	„-----“
ავარიული სიტუაციების რისკების მინიმიზაცია	<ul style="list-style-type: none"> საწვავით მომარაგების და დასაწყობების, ასევე ნარჩენების გატანის სამუშაოების ჩატარებისას ტექნიკური უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვა. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> მოწყობილობების ტექნიკური გამართულობის და პერმეტულობის უზრუნველყოფა. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების ტექნიკური საშუალებების და პერსონალის მზადყოფნის უზრუნველყოფა. 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების პერსონალის პერიოდული სწავლება და ტესტირება გარემოს დაცვისა და პროფესიული უსაფრთხოების საკითხებზე. 	„-----“
მომსახურე პერსონალის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობის დაცვა	<ul style="list-style-type: none"> საწარმოს მომსახურე პერსონალის საყოფაცხოვრებო სათავსების ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საჭირო ინვენტარ-მოწყობილობით უზრუნველყოფა; 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> მომსახურე პერსონალის მომარაგება ორი ცვლა სპეცტანსაცმლით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით; 	„-----“
	<ul style="list-style-type: none"> მომსახურე პერსონალისათვის პროფესიული უსაფრთხოების და გარემოსდაცვით საკითხებზე სწავლების და ტესტირების ჩატარება; 	„-----“

გზშ ავტომექანური

გვ. 25 -30 დან

	<ul style="list-style-type: none">• ყველა სამუშაო ადგილზე პროფესიული უსაფრთხოების გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება;	„-----“
	<ul style="list-style-type: none">• მომსახურე პერსონალის მიერ სპეცტანსაცმლის და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების გამოყენებაზე სისტემატური ზედამხედველობა;	„-----“

5 საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა

როგორც გზშ-ის ანგარიშის წინა თავებშია აღნიშნული, საქმიანობის პროცესში არსებობს გარკვეული სახის ზემოქმედების რისკები გარემოს ზოგიერთ რეცეპტორზე. უარყოფითი ზემოქმედებების ხასიათის და მნიშვნელოვნების შემცირების ერთ-ერთი წინაპირობაა მიმდინარე სამუშაოების სწორი მართვა (მენეჯმენტი) მკაცრი მეთვალყურეობის (მონიტორინგის) პირობებში.

საწარმოს საქმიანობის ფარგლებში ეკოლოგიური მონიტორინგის ორგანიზება ითვალისწინებს შემდეგი ამოცანების გადაჭრას:

- საწარმოს ექსპლუატაციის დროს მოქმედი გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების დადასტურება;
- რისკებისა და ეკოლოგიური ზემოქმედებების კონტროლირებადობის უზრუნველყოფა;
- დაინტერესებული პირების უზრუნველყოფა სათანადო გარემოსდაცვითი ინფორმაციით;
- ნეგატიური ზემოქმედების შემამცირებელი/შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობის განსაზღვრა და აუცილებლობის შემთხვევაში, მათი კორექტირება;
- მიმდინარე საქმიანობის პროცესში პერმანენტული გარემოსდაცვითი კონტროლი.

ავარიული შემთხვევების წარმოქმნის შემთხვევაში, საჭიროა ჩატარდეს ინტენსიური გარემოსდაცვითი მონიტორინგული სამუშაოები, რომელიც მოიცავს როგორც ავარიის შემდგომ, ასევე რეაბილიტაციის პერიოდებს. ავარიული სიტუაციების შემდგომი მონიტორინგული კვლევების შედეგების შესახებ ოფიციალურ სტრუქტურებს ეცნობება ავარიებზე რეაგირების სამუშაოების ფარგლებში.

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკურ ქარხანა“ გარემოსდაცვითი მონიტორინგის სამუშაოებს ახორციელებს საწარმოს ხელმძღვანელის მიერ დამტკიცებული მონიტორინგის გეგმის შესაბამისად, რომელიც შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან.

გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმით გათვალისწინებული სამონიტორინგო სამუშაოების სქემა მოცემულია ცხრილში 5.3.

ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე დაკვირვების სისტემა უპირატესად ორიენტირებულია მოსახლეობის საცხოვრებელ ზონაში იმ ნივთიერებების ფონურ კონცენტრაციების შეფასებაზე, რომელთა გამოფრქვევა მოსალოდნელია ქარხნის საქმიანობის პროცესში, კერძოდ:

- წვის პროდუქტები;
- არაორგანული მტვერი;
- ხმაურის გავრცელება.

ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის კონტროლისათვის, უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე შერჩეულია ორი საკონტროლო წერტილი. საკონტროლო წერტილების გეოგრაფიული კოორდინატები მოცემულია ცხრილში 5.1.

საჭიროების შემთხვევაში ხმაურის დონეების განსაზღვრა მოხდება 2 საკონტროლო წერტილში.

ხმაურის გავრცელების დონეების საკონტროლო წერტილების გეოგრაფიული კოორდინატები მოცემულია ცხრილში 5.1.

ცხრილი 5.1. ხმაურის და მავნე ნივთიერებების გავრცელების საკონტროლო წერტილების გეოგრაფიული კოორდინატები

საკონტროლო წერტილი	კოორდინატები UTM სისტემაში	
	X	Y
დადიანის ქუჩის საცხოვრებელი ზონის საზღვარი	304686	4681516

ქარხნის ჩრდილოეთით მდებარე საცხოვრებელი ზონის საზღვარი	304346	4681931
--	--------	---------

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, ქარხნის ტერიტორიაზე ატმოსფერული წყლების დაბინძურების წყაროები განლაგებული არ არის და შესაბამისად ქარხნის საქმიანობა ზედაპირული წყლების (მდ. ოლასკური) დაბინძურებასთან დაკავშირებული არ არის. აღნიშნულის გათვალისწინებით შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“ გააკონტროლებს საჩამომსხმელო სამქროს ტერიტორიიდან საერთო სანიაღვრე საკანალიზაციო ქსელში ჩამდინარე წყალს. კვლევა ჩატარდება შეწონილი ნაწილაკების და ნავთობის ნახშირწყალბადების შემცველობაზე.

ნიადაგის და გრუნტის მავნე ნივთიერებებით დაბინძურების მონიტორინგი განხორციელდება ნავთობპროდუქტების, ზეთების ან ქიმიური ნივთიერებების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში.

ქარხნის ოპერირების ფაზაზე გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროცესში საკვლევი პარამეტრების და კვლევის ჯერადობის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ცხრილში 9.2.

ცხრილი 5.2. ინფორმაცია საკვლევი პარამეტრების და კვლევის ჯერადობის შესახებ

საკვლევი ობიექტი	საკვლევი პარამეტრები	კვლევის ჯერადობა
ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის კვლევა	წვის პროდუქტები; არაორგანული მტვერი.	კვარტალში ერთხელ
საწარმოს ტერიტორიიდან გამდინარე სანიაღვრე წყლები	შეწონილი ნაწილაკები; TPH; PH.	წელიწადში ორჯერ
ფიზიკური ფაქტორების ზემოქმედება	ხმაურის გავრცელების დონეები;	საჭიროების შემთხვევაში
ნიადაგის და გრუნტის ხარისხი	TPH; ტოქსიკური მეტალები.	საჭიროების შემთხვევაში
ნარჩენების მართვის გეგმის შესრულების კონტროლი	ნარჩენების შეგროვება-გატანა	სისტემატურად

მონიტორინგის პროცესში ინსტრუმენტული გაზომვებისა და ლაბორატორიული კვლევები ჩატარდება ამ სფეროში სათანადო აკრედიტაციის მქონე, სხვა კომპანიის ლაბორატორიის მიერ.

გარემოსდაცვითი მონიტორინგული სამუშაოები, მოიცავს როგორც ავარიის შემდგომ, ასევე რეაბილიტაციის პერიოდებს. ავარიული სიტუაციების შემდგომი მონიტორინგული კვლევების შედეგების შესახებ ოფიციალურ სტრუქტურებს ეცნობება ავარიებზე რეაგირების სამუშაოების ფარგლებში.

ცხრილი 5.3.

კონტროლის საგანი/ გასაკონტროლებელი ქმედება	კონტროლის/სინჯის აღების წერტილი	მეთოდი	სიხშირე/დრო	მიზანი	პასუხისმგებელი პირი
1	2	3	4	5	6
ატმოსფერული ჰაერი (არაორგანული მტვერი და წვის პროდუქტები)	<ul style="list-style-type: none"> უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარი 	<ul style="list-style-type: none"> ლაბორატორიული კონტროლი; მოსახლეობის საჩივრების და წინადადების განხილვა და რეაგირება. 	<ul style="list-style-type: none"> ლაბორატორიული კვლევა კვარტალში ერთხელ საჩივრების და წინადადების განხილვა და რეაგირება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). 	<ul style="list-style-type: none"> ატმოსფერული ჰარის ხარისხის ნორმატივებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა. მოსახლეობის ჯანმრთელობის რისკის მინიმუმამდე შემცირება. პერსონალის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა. 	<ul style="list-style-type: none"> შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“
ხმაური	<ul style="list-style-type: none"> უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე 2 საკონტროლო წერტილი. 	<ul style="list-style-type: none"> ინსტრუმენტული გაზომვები. მოწყობილობების ტექნიკური გამართულობის უზრუნველყოფა. 	<ul style="list-style-type: none"> მოსახლეობის საჩივრების შემოსვლის შემთხვევაში სარემონტო სამუშაოების წარმოების პროცესში 	<ul style="list-style-type: none"> ჯანდაცვის და უსაფრთხოების ნორმებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა მოსახლეობის ჯანმრთელობის რისკის მინიმუმამდე შემცირება.. 	<ul style="list-style-type: none"> შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“
ნიადაგის და გრუნტის ხარისხი	<ul style="list-style-type: none"> ქარხნის ტერიტორია ნარჩენების განთავსების უბნები. 	<ul style="list-style-type: none"> ვიზუალური კონტროლი საჭიროებისამებრ ლაბორატორიული კვლევა. 	<ul style="list-style-type: none"> სისტემატურად. საჭიროების შემთხვევაში (დაბინძურებული უბნების იდენტიფიცირების შემთხვევაში). 	<ul style="list-style-type: none"> ნიადაგის და გრუნტის ხარისხის ნორმატივებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა. ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკის მინიმიზაცია. 	<ul style="list-style-type: none"> შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“
ნარჩენები	<ul style="list-style-type: none"> ქარხნის ტერიტორია. ნარჩენების განთავსების უბანი. 	<ul style="list-style-type: none"> ვიზუალური კონტროლი ნარჩენების მართვის გეგმით გათვალისწინებული ლონისძიებების შესრულებაზე კონტროლი 	<ul style="list-style-type: none"> სისტემატურად. 	<ul style="list-style-type: none"> ნიადაგის, გრუნტის და წყლის ხარისხის ნორმატივების დაცვის უზრუნველყოფა. 	<ul style="list-style-type: none"> შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“

6 დასკვნები და რეკომენდაციები

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხნის“ საქმიანობის და 2000 ტ/წელ წარმადობის ახალი ინდუსტრიული ღუმელის მოწყობის და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების წინამდებარე ანგარიშის მომზადების პროცესში შემუშავებული იქნა დასკვნები და რეკომენდაციები.

დასკვნები:

1. შპს „ქუთაისის ავტომექანიკურ ქარხანა“ საჩამომსხმელო საამქროში გეგმავს 2000 ტ/წელ წარმადობის ინდუსტრიული ღუმელის მოწყობასა და ექსპლუატაციას. ახალი ღუმელი აღჭურვილი იქნება თანამედროვე ტექნოლოგიური დანადგარ მოწყობილობით, რაც უზრუნველყოფს გარემოზე ზემოქმედების და მომსახურე პერსონალის უსაფრთხოების რისკების მნიშვნელოვნად შემცირებას;
2. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გავრცელების გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, 500 მ-იანი ნორმირებული ზონის და უახლოესი საცხოვრებელი ზონების საზღვრებზე მავნე ნივთიერებათა ზენორმატიული გავრცელება მოსალოდნელი არ არის;
3. ჩატარებული გაანგარიშების შედეგების და ინსტრუმენტული გაზომვების შედეგების მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება არ არის მნიშვნელოვანი;
4. საწარმოს განთავსების რაიონის შესწავლისას ვერ იქნა გამოვლენილი რომელიმე მნიშვნელოვანი ფლორის ან ფაუნის სახეობა, რომელსაც სჭირდება განსაკუთრებული დამცავი ღონისძიებების გატარება. ობიექტის ექსპლუატაციის პროცესში ფლორასა და ფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი;
5. საწარმოს სამეურნეო ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩართულია ქ. ქუთაისის საკანალიზაციო ქსელში, ხოლო საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს;
6. საწარმოს ტერიტორიის აუდიტის შედეგების მიხედვით, ატმოსფერული წყლების დაბინძურების წყაროები იდენტიფიცირებული არ ყოფილა. შესაბამისად ყოფილი ავტოქარხნის საერთო სანიაღვრე კანალიზაციის ქსელში ჩაედინება პირობითად სუფთა წყლები, რომლებიც გაწმენდას არ საჭიროებს. გამომდინარე აღნიშნულიდან საწარმოსათვის ზედაპირულ წყლებში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზღვრ) ნორმატივების განსაზღვრა საჭიროებას არ წარმოადგენს;
7. საწარმოს გააჩნია შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს ხელმძღვანელის მიერ დამტკიცებული ნარჩენების მართვის გეგმა, ავარიული სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა. აღნიშნული გეგმები 2017 წელში შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან;
8. ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, საწარმოს საქმიანობა ხორციელდება ზემოთ აღნიშნული გეგმების შესაბამისად, თუმცა როგორც აღინიშნა, დღეისმდგომარეობით არსებული ცვლილებებიდან გამომდინარე საჭირო გახდა განახლებული ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება;
9. წინამდებარე ანგარიშში მოცემული შემარბილებელ ღონისძიებათა გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულების გათვალისწინებით საწარმოს საქმიანობის პროცესში გარემოზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება;
10. წლის 5 აგვისტოს დეკემბრის N00244 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვით განსაზღვრული და გზშ-ს ანგარიშით გათვალისწინებული პირობები შესრულებულია, გარდა საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა, რაც შეუძლებელია ყოფილი ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის ტერიტორიაზე შექმნილი

მდგომრეობიდან და თვით შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, კერძოდ:

- შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს საწარმოო ჩამდინარე წყლები არ გააჩნია და ამასთანავე ტერიტორიაზე ატმოსფერული წყლების დაბინძურების პოტენციური წყაროები წარმოდგენილი არ არის. შესაბამისად საწარმოს საქმიანობის პროცესში ზედაპირული წყლების დაბინძურებას ადგილი არ აქვს.
- არსებული სანიაღვრე საკანალიზაციო ქსელი მოიცავს ყოფილი ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის მთელ ტერიტორიას, სადაც დღეისათვის ფუნქციონირებს სხვადასხვა იურიდიული პირების საწარმოო ობიექტები და ყველა ამ ტერიტორიიდან წარმოქმნილი ატმოსფერული წყლები თავს იყრის ერთ საკანალიზაციო კოლექტორში.
- შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს საწარმოო ობიექტები განთავსებულია ყოფილი საავტომობილო ქარხნის ტერიტორიის სხვადასხვა მხარეს, კერძოდ: საჩამოსხმელო საამქრო და მექანიკური დამუშავების საამქრო ერთმანეთისაგან დაცილებულია დაახლოებით 1100 მ-ით. აღნიშნულის გამო შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე კანალიზაციის განმხოლოება შეუძლებელია.
- გამომდინარე აღნიშნულიდან, N00244 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვით განსაზღვრული პირობა, ახალი სანიაღვრე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობასთან დაკავშირებით შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს მიერ ვერ იქნება შესრულებული და მიზანშეწონილია ეს ვალდებულება მოეხსნას კომპანიას.